

**Sprawozdanie z realizacji zadań
z zakresu wspierania rodziny za 2024 rok
oraz przedstawienie potrzeb
związanych z realizacją zadań**

***Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań***

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2025 r. poz. 49) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasad wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 cytowanej na wstępie ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z udzieleniem pomocy przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny na podstawie:

- uchwały Nr XIV/94/12 Rady Gminy Lubawa z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie wyznaczenia Ośrodka Pomocy Społecznej do organizacji pracy z rodziną;
- uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego;
- uchwały Nr LIII/342/24 Rady Gminy Lubawa z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubawa na lata 2024-2026;
- Zarządzenia Nr 126/2019 Wójta Gminy Lubawa z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji;
- Zarządzenia Nr 127/2019 Wójta Gminy Lubawa z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do ustanawiania rodziny wspierającej oraz zawierania i rozwiązywania umów z tą rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Wskazana na wstępie ustawa zobligowała samorząd gminny do opracowania i realizacji 3-letniego „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubawa na lata 2024-2026”, który został uchwalony uchwałą Nr LIII/342/24 Rady Gminy Lubawa z dnia 29 lutego 2024 r.

Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2024 stanowi załącznik do sprawozdania.

Program wsparcia rodziny ma na celu rozwój zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie gminy Lubawa, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej, rozwoju usług i form wsparcia na rzecz rodziny oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i ich codziennych czynnościach.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa w 2024 r. kontynuował działania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Środki poniesione na rzecz zatrudnienia asystenta rodziny w 2024 r. to kwota 112.969,32 zł, z czego 25.772,43 zł stanowiło wsparcie finansowe ze środków Funduszu Pracy w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.” oraz 7.180,20 zł stanowiło wsparcie finansowe w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027”.

Wsparcie realizowane było od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. W ramach wsparcia asystent rodziny realizował pracę z 12 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny to 57 osób, w tym dzieci w liczbie 35.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Ponadto, aby wspomóc rodziny zmagające się problemem niepełnosprawności w gminie Lubawa w 2024 roku realizowane były dwa programy: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz „Opieka wytchnieniowa”. Celem programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu

społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych i korzystaniu z dóbr kultury. Wsparciem w ramach w/w programu objęto 11 osób. Natomiast głównym celem programu „Opieka wytchnieniowa” było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnością. Wsparciem objęto 4 osoby.

Gmina na realizację programów w 2024 r. wydatkowała kwotę w wysokości 217.079,96 zł. Cała kwota stanowiła dofinansowanie ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Pomoc rodzinie realizowana jest również w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Z uwagi na potrzebę wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej mieszkańcy gminy Lubawa mieli możliwość korzystania z bezpłatnych konsultacji i porad w Punkcie Pomocy Rodzinie (prowadzonym i finansowanym w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii), w tym: psychologicznych, prawnych, rodzinnych oraz w zakresie terapii uzależnień.

W 2024 roku udzielono 457 konsultacji (w tym: w ramach Punktu Pomocy Rodzinie – 226 konsultacji psychologicznych, 146 konsultacji z terapeutą uzależnień; w ramach działalności OPS Gminy Lubawa – 85 specjalistycznego poradnictwa psychologicznego) oraz 44 porady prawne w ramach Punktu Pomocy Rodzinie.

Środki poniesione na realizację tych działań to kwota 60.480,00 zł, w tym: 48.000,00 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz 12.480,00 zł w ramach środków własnych.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Cytowaną na wstępie ustawą wprowadzono ponadto formę wsparcia rodziny w postaci rodziny wspierającej, która na podstawie stosownej umowy z wójtem wspiera rodzinę przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2024 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

Zgodnie z art. 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa prowadzi placówki wsparcia dziennego na podstawie uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014 r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego.

Głównym ich zadaniem jest wspieranie rodzin zarówno w opiece nad dziećmi, jak i w ich wychowywaniu. Wsparcie udzielane jest przede wszystkim poprzez zapewnienie dzieciom pomocy w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego, dzięki organizacji różnego typu zajęć. Placówki prowadzone są w formie opiekuńczej, która realizowana jest przez odpowiednio wykwalifikowanych wychowawców.

Zajęcia w placówkach służą nauce i zabawie. Dzieci nie tylko zdobywają wiedzę na temat różnego typu zagadnień, ale także rozwijają swoje umiejętności praktyczne, zainteresowania i zdolności, dzięki

licznym zajęciom plastyczno-technicznym, sportowym czy kulinarnym. Nie brakuje również różnego rodzaju gier, zabaw oraz imprez i wyjazdów integracyjnych, które służą kształceniu prawidłowych zachowań i więzi społecznych u podopiecznych. Placówki zapewniają także rozwój w sferze kulturalnej organizując różnego typu wydarzenia związane z bieżącymi świętami, a także stwarzając dzieciom możliwość obcowania z literaturą oraz sztuką.

Szczególną uwagę w placówkach wsparcia dziennego poświęca się dzieciom z problemami emocjonalnymi, szkolnymi oraz zagrożonym demoralizacją, przestępczością czy uzależnieniami. Wychowawcy nie tylko podejmują działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, ale także dbają o eliminowanie podstawowych zaburzeń zachowania.

Placówki współpracują z różnymi organizacjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka oraz ze środowiskiem lokalnym. Ważnym elementem pracy wychowawców jest także stały kontakt z rodzicami, którzy włączeni są w bieżącą działalność.

Ośrodek w swojej strukturze ma 9 placówek: w Łązynie, Mortągach, Prątnicy, Rakowicach, Rożentalu, Samplawie, Szczepankowie, Targowisku Dolnym oraz Złotowie. W 2024 roku działalność placówki w Łązynie i w Złotowie była zawieszona.

Placówki funkcjonowały w wymiarze 20 godzin tygodniowo (5 dni x 4 godz.) lub z uwzględnieniem występujących potrzeb w danej placówce. Zajęcia odbywały się w 15 osobowych grupach lub z podziałem na grupy przy większej liczbie zapisanych uczestników.

Prowadzone były w nich następujące zajęcia: pomoc w nauce (m.in. pomoc uczniom w odrabianiu prac domowych, trening czytania ze zrozumieniem i logicznego myślenia), pogadanki pedagogiczne i wychowawcze (m.in. dotyczące profilaktyki, komunikacji), zajęcia plastyczno-techniczne, gry i zabawy – gry stolikowe, zabawy integracyjne, zajęcia sportowo-ruchowe, zajęcia kulinarne, zajęcia tematyczne, „Świetlicowe porządki” (wypracowywanie nawyku dbania o porządek, nauka samodzielności), organizacja wycieczek (wyjazd do Centrum Experyment w Gdyni) oraz inne formy organizowania czasu wolnego (noclegi w świetlicy, karaoke, przejażdżki rowerowe, seanse filmowe, itp.).

Ponadto w świetlicach organizowane były imprezy integracyjne dla dzieci, młodzieży oraz społeczności lokalnej, m.in.:

- Międzyświąteczne spotkanie integracyjne „Świąteczna – aktywne podsumowanie wakacji”;
- Pikniki Rodzinne w miejscowościach: Samplawa, Mortęgi, Rożental, Szczepankowo, Rakowice;
- Imprezy/ warsztaty okazjonalne i tematyczne (np. Tłusty Czwartek z KGW, Pierwszy Dzień Wiosny, Dzień Dziecka, Warsztaty malarskie, Międzypokoleniowe Warsztaty Pierniczkowe, Mikołajki, Wigilia);
- cykl imprez w ramach obchodów XXVI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny pod hasłem „Dobro Rodziny czy nadgodziny” (m.in. obchody Dnia Dziecka, pogadanki tematyczne, konkurs plastyczny, zawody sportowe, pikniki rodzinne, warsztaty artystyczne, warsztaty międzypokoleniowe i inne);
- Konkurs plastyczny „Ozdoba choinkowa”.

Liczbę uczestników, kadre i koszt utrzymania poszczególnych placówek w 2024 roku przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Placówka	Liczba uczestników	Koszt utrzymania				Kadra
			Ogółem (w zł)	w tym: środki własne (w zł)	w tym: środki Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	w tym: dotacja	
1.	Placówka Wsparcia Dziennego w Mortełgach	19	32.109,28	32.109,28	-	-	1 wychowawca na 2/10 etatu
2.	Placówka Wsparcia Dziennego w Prątnicy	16	54.694,34	54.694,34	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
3.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rakowicach	18	69.569,12	69.569,12	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
4.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rożentalu	18	64.295,47	64.295,47	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
5.	Placówka Wsparcia Dziennego w Samplawie	26	58.225,64	12.688,75	45.536,89	-	1 wychowawca na ½ etatu
6.	Placówka Wsparcia Dziennego w Szczepankowie	17	55.202,32	55.202,32	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
7.	Placówka Wsparcia Dziennego w Targowisku Dolnym	13	11.013,05	11.013,05	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
Ogółem uczestników		127					

W okresie wakacyjnym od 19.07.2024r. do 30.08.2024r. działały 4 Wakacyjne Świetlice w miejscowościach Omule, Łązek, Zielkowo, Pomierki. Świetlice funkcjonowały jako placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie podwórkowej. Świetlica w Omulu funkcjonowała w wymiarze 20 godzin tygodniowo (5 dni x 4h), świetlice w Łązku, Zielkowie i Pomierkach 8 godzin tygodniowo (2 dni x 4h). W świetlicach prowadzone były zajęcia animacyjne, plastyczno-techniczne, kulinarne, sportowe, pogadanki, gry i zabawy oraz inne formy organizowania czasu wolnego (ogniska, wycieczki piesze i rowerowe, pikniki rodzinne).

Liczba uczestników wakacyjnych świetlic w 2024 roku

L.p.	Placówka	Liczba uczestników
1.	Wakacyjna Świetlica w Omulu	24
2.	Wakacyjna Świetlica w Łązku	14
3.	Wakacyjna Świetlica w Pomierkach	18
4.	Wakacyjna Świetlica w Zielkowie	14
Ogółem uczestników:		70

Rodzice i opiekunowie z terenu gminy Lubawa mają możliwość zgłaszania swoich dzieci do wyżej wymienionych Placówek Wsparcia Dziennego. Przeznaczone są one dla dzieci w wieku od 6 do 16 lat. Uczestnictwo w zajęciach jest bezpłatne.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinny dom dziecka to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne. Czas trwania umowy - minimum 5 lat.

Natomiast instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W 2024 roku na terenie gminy Lubawa funkcjonowało 12 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 22 dzieci, w tym:

- 6 dzieci w 1 rodzinie zawodowej,
- 13 dzieci w 8 rodzinach niezawodowych,
- 3 dzieci w 3 rodzinach spokrewnionych.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje rodzinny dom dziecka, w którym przebywało 7 dzieci.

W pieczy zastępczej poza terenem gminy umieszczonych było 11 dzieci pochodzących z terenu gminy Lubawa, w tym:

- 3 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1 dziecko w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- 1 dziecko w rodzinie zastępczej zawodowych,
- 1 dziecko w rodzinie zastępczej spokrewnionej,

- 8 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- 8 dzieci w 2 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu, m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku gmina współfinansowała pobyt 2 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych, 3 dzieci umieszczonych w rodzinach spokrewnionych oraz 4 dzieci umieszczonych w rodzinach zawodowych. Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	niezawodowa	2	20.473,15
2.	spokrewniona	3	7.792,78
3.	zawodowa	4	64.129,74
Ogółem		9	92.395,67

*dzieci umieszczone w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 2) 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 3) 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2024 roku gmina Lubawa współfinansowała pobyt 8 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wydatki w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	w placówce opiekuńczo-wychowawczej	8	213.416,62
Ogółem		8	213.416,62

Podsumowanie i analiza potrzeb

Obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012 r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) nakładając na gminę zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

W ustawie przewidziano wprawdzie mechanizmy wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami budżetu państwa w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże ze względu na trudną sytuację finansów publicznych środki te są ograniczone. Z konstrukcji przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że przyznanie dotacji celowej nie jest obligatoryjne, w związku z czym nie stanowi ona zabezpieczenia dofinansowania przez państwo zadań realizowanych przez samorządy.

W związku z powyższym większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2025 i kolejny będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia, w szczególności poprzez:

- utrzymanie i rozwój usługi asystenta rodziny;
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego;
- usługi dla rodzin.

Od początku bieżącego roku tut. Ośrodek kontynuuje działania w zakresie objęcia wsparciem i pomocą asystenta rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie usługą asystenta rodziny objętych jest 9 rodzin. Na realizację działań w 2025 r. zaplanowano środki w kwocie 117.085,00 zł.

Kontynuowana jest również pomoc rodzinie w zakresie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, które realizowane jest w ramach działalności Punktu Pomocy Rodzinie (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii). Poradnictwo realizowane jest w formie: poradnictwa psychologicznego (przez dwóch psychologów) pięć razy w miesiącu po cztery godziny oraz poradnictwa prawnego raz w miesiącu cztery godziny. Ponadto realizowane są spotkania indywidualne i grupowe z terapeutą uzależnień – dwa razy w miesiącu po 4 godziny.

W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa realizowane jest poradnictwo psychologiczne dwa razy w miesiącu po cztery godziny.

W 2025 roku zaplanowano na realizację tych działań środki w wysokości 66.840,00 zł, w tym: 51.840,00 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz 15.000,00 zł w ramach środków własnych.

Zgodnie z art. 191 przedmiotowej ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka współfinansuje koszty jego pobytu w pieczy zastępczej. Udział gminy we współfinansowaniu pobytu dziecka w pieczy, zgodnie z przepisami stopniowo wzrasta. Im dłuższy okres pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy rodzinnym domu dziecka, tym większy udział finansowy gminy.

Obecnie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej powiat wydaje co najmniej 1.002,00 zł miesięcznie, a w zawodowej i niezawodowej 1.517,00 zł. To oznacza, że gdy dziecko trafia do jednej z takich rodzin, koszt gminy to odpowiednio 100,20 zł lub 151,70 zł, tj. 10% kosztu, po roku będzie to 300,60 zł oraz 455,10 zł, tj. 30% kosztu, a po dwóch latach to już kwota 501,00 zł oraz 758,50 zł czyli 50% kosztu pobytu. Od stycznia 2025 r. gmina Lubawa współfinansuje pobyt 13 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Znacznie większe koszty ponosi gmina, gdy dziecko trafia do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W tym wypadku koszt utrzymania dziecka sięga nawet 5,5 – 6,5 tys. zł miesięcznie. Od stycznia br. gmina Lubawa współfinansuje pobyt 5 dzieci umieszczonych w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w których średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka wynoszą 5.723,33 zł.

Zestawienie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2024 przedstawiają poniższe tabele.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2012	6	6.772,48	---
2.	2013	7	21.223,54	---
3.	2014	10	37.431,21	---
4.	2015	18	41.106,15	---
5.	2016	11	43.521,64	---
6.	2017	11	41.716,93	---
7.	2018	8	38.575,83	---
8.	2019	11	44.865,03	---
9.	2020	13	47.060,87	---
10.	2021	9	38.581,60	---
11.	2022	14	41.005,24	---
12.	2023	14	60.554,47	---
13.	2024	9	92.395,67	---
14.	2025	13	---	140.000,00
Ogółem			554.810,66	140.000,00

Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2016	4	22.735,96	---
2.	2017	5	67.858,73	---
3.	2018	12	110.387,99	---
4.	2019	13	178.387,06	---
5.	2020	13	261.503,13	---
6.	2021	14	256.336,64	---
7.	2022	11	224.593,79	---
8.	2023	9	254.446,69	---
9.	2024	8	213.416,62	---
10.	2025	9	---	243.507,00
Ogółem			1.589.666,61	243.507,00

W 2025 roku kontynuowane są działania w Placówkach Wsparcia Dziennego działających na terenie gminy Lubawa. Zaplanowano w roku bieżącym wydatki na ten cel w kwocie 468.598,00 zł, w tym 56.832,00 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Należy stwierdzić, że realizacja zadań związanych z wspieraniem rodziny i ich rezultaty będą zależały w dużej mierze od współpracy instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

Nadrzędnym celem realizowanych zadań jest zapewnienie każdej rodzinie kompleksowego, spójnego i zintegrowanego wsparcia, które przyczyni się do jej rozwoju biopsychicznego, społecznego, kulturalnego oraz materialnego.

Załącznik:

1. Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2024.

Data: 14.03.2025 r.

Sporządził:

Zatwierdził:

K I E R O W N I K
Ó S R O D K A P O M O C Y S P O L E C Z N E J
G M I N Y L U B A W A

Agnieszka Miesikowska

WÓJT
mgr inż. Tomasz Ewertowski

**KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ROK 2024**

NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI ROK 2024				
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej. (szt.) 289				
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym: psychologicznego, prawnego, rodzinnego)	Liczba udzielonych porad (szt.) 44 <small>(porady prawne z Punktu Pomocy Rodzinie)</small>	Liczba konsultacji (szt.) 457 <small>(psycholog 226 konsultacji w ramach Punktu Pomocy Rodzinie, terapeuta uzależnień 146 konsultacji, specjalistyczne poradnictwo psychologiczne w ramach OPS 85 konsultacji)</small>			
Organizowanie warsztatów „Szkoła dla rodziców”	Liczba edycji (szt.) 0	Liczba uczestników (os.) 0			
Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Liczba założonych Niebieskich Kart. (szt.) 17				
Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	Liczba rodzin korzystających z usług (szt.) 0				
Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację	Liczba spotkań (szt.) 0	Liczba grup wsparcia (szt.) 0			
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 2				
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 12	Liczba osób w rodzinach (szt.) 57	Liczba dzieci w rodzinach (os.) 35	Liczba asystentów (os.) 1	
Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	Liczba wspieranych rodzin (szt.) 0	Liczba osób w rodzinach (szt.) 0	Liczba dzieci w rodzinach (os.) 0	Liczba asystentów (os.) 0	
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek (szt.) 7		Liczba uczestników (os.) 127		
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) 9	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) 8	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej (os.) 0	Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.) 0	Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.) 0
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.) Świadczenia pieniężne – 256 rodziny				

	Świadczenia niepieniężne – 289 rodzin*	
Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	Liczba projektów (szt.) 2**	
Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.) 2 – zespoły*** 27 – grup diagnostyczno-pomocowych	Liczba instytucji zaangażowanych w zespołach/grupach roboczych (szt.) 7 w zespołach 16 w grupach diagnostyczno-pomocowych

* w tym 134 rodziny korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, Podprogram 2023.

**Programy „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” i „Opieka Wytchnieniowa”.

*** w tym Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej (6 instytucji), Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (3 instytucje).

KONSULTANT

Karolina Czyżewska

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
GMINY LUBAWA

Agnieszka Miesikowska

WÓJT

mgr inż. Tomasz Ewertowski